

POLETNI LUTKOVNI PRISTAN

Zlati žirafi
za Srečno hišico
in Zavrti tigra!

Na 31. Poletnem lutkovnem pristanu, ki se je v Mariboru zaključil v ponedeljek, je otroška žirija dodelila najvišje število zlatih zvezdic dvema uprizoritvama

Zavrti tigra! Foto: Boštjan LAH

Zlato žirafa sta prejeli predstavi Srečna hišica v produkciji Mestnega lutkovnega gledališča Reka ter Zavrti tigra! v produkciji Pripovednega gledališča gđc. Bazilike (gledališča lutkovne animatorke, igralka in pripovedovalke Katje Povše).

Program 31. Poletnega lutkovnega pristana, ki je potekal od 1. do 31. avgusta, si je ogledalo več kot 3300 obiskovalcev. "To je dokaz, da ljudje zares potrebujejo kulturo in umetnost," so sporočili iz Lutkovnega gledališča Maribor (LGM).

Letošnja izvedba festivala je bila posvečena predvsem slovenskim nevladnim lutkovnim ustvarjalcem. Nastopilo je 13 gledaliških skupin iz Slovenije, gostili pa so tudi dve iz Hrvaške, eno iz Srbije in eno iz Avstrije.

Festival je v enem mesecu ponudil 18 predstav, pet projekcij filmov in animiranih filmov, petdnevno lutkovno-glasbeno delavnico z zaključno produkcijo, ustvarjalne lutkovne delavnice ter zvočni sprehod Potepini.

V festivalskem času je bila v Minoritski cerkvi na ogled razstava mariborske akademske kiparke Metke Kavčič ter nato še resonančni performans arhitektonike telesnega in zvočnega Sonihanja v produkciji Emanata in LGM.

V Lutkovnem gledališču Maribor se bo kmalu začela nova sezona, ki so jo poimenovali Na prepihu sanj. 24. septembra bo premierno uprizorjena predstava Bimberli po besedilu Andreja Predina in v režiji in likovni podobi Roka Predina. (kr)

Srečna hišica Foto: Boštjan LAH

MANIFEST ALPE-ADRIA

Laboratorij
za mirno
Evropo

Trijezični nemško-italijansko-slovenski manifest je korak k propagiranju transnacionalne mirovne regije v regiji Alpe-Jadran; 35 komentatorjev, med njimi ugledna pisateljska imena, kot je Drago Jančar

Melita Forstnerič Hajnšek

Programska besedila - manifesti kot popularni žanr politične literature so pogosti v zvezi z idejo Evrope. Manifestov za združeno Evropo je precej. Med najbolj znanimi je gotovo tisti nekdanjega grškega finančnega ministra Yanisa Varoufakisa iz leta 2016 Demokratizirajmo Evropo! Evropa se bo ali demokratizirala ali razpadla. Ali pa tisti, ki ga je podpisalo 120 intelektualcev in politikov pred dvema letoma - Manifest za demokratizacijo Evrope, pod vodstvom ekonomista Thomasa Pikettyja. Manifest Alpe-Jadran se nanaša na ožji evropski prostor treh držav Alpe-Jadran, Avstrije, Italije in Slovenije.

Obsežna, dobrih 500 strani obsegajoča trijezična (nemško-italijansko-slovenska) publikacija z naslovom Manifest(o) Alpe Adria, ki je izšla v uredništvu Wernerja Wintersteinerja, Cristine Beretta in Mire Miladinović Zalaznik, je ambiciozna, kompleksna publikacija. Manifest svoj transkulturni, transnacionalni pogled upira v transkulturno regijo Alp in Jadrana. Izdajo te knjige so podprli Zvezni urad kanclerja Republike Avstrije s sredstvi za podporo etničnim skupinam preko Zveze slovenskih organizacij na Koroškem. Objavo so omogočili tudi Družboslovna fakulteta Univerze Alpe-Jadran iz Celovca, Zasebna fundacija nekdanjega deželnega glavarja Hansa Sime in Avstrijski PEN klub. Avtorice in avtorji treh dežel - Avstrije, Italije in Slovenije - so napisali 35 komentarjev k manifestu. Med njimi so mnoga ugledna literarna imena v teh deželah.

REVIJA SEDMI ČLEN

Stoletnica
premagovanja
meje

Ste vedeli, da si je nemščina sposojala besede iz slovenščine, še posebej seveda na štajerski jezikovni meji. Tudi o tem pišejo v novem letnem zborniku štajerskih Slovencev v Avstriji

Boris Jaušovec

Letošnji zbornik štajerskih Slovencev v Avstriji smo dobili v roke nekoliko kasneje kot sicer, šele v drugi polovici poletja, za kar je bila kriva epidemija novega koronavirusa. Revijo Slovenk in Slovencev na avstrijskem Štajerskem, z imenom Sedem, označenim z rimsko številko VII oziroma na naslovnici tudi s kratico 7č, sta izdala Kulturno društvo člen 7 za avstrijsko Štajersko in njegova Pavlova hiša iz Potrne/Laafelda.

V uvodnem nagovoru eden od urednikov David Kranzelbinder - poleg njega je urednica še predsednica društva člen 7 Susanne Weitlaner - opozori, da je bilo lansko leto leto številnih jubilejev. Izpostavi stoto obletnico senžermenske pogodbe, ki je nekdanjo habsburško deželo Štajersko razdelila z državno mejo. Vendar Kranzelbinder pove: "Ne želimo slaviti meje - ne, ne želimo slaviti sto let njenega obstoja, temveč sto let premagovanja te prepreke."

Kot sta v uvodu z naslovom If you want it, do it zapisala urednica Wintersteiner in Beretta, bi s tem delom radi spodbudili zamisel regije Alpe-Jadran kot mirovne laboratorija in prispevali k ponovni oživitvi utopije demokratične skupne Evrope, ki se opira na lokalne izkušnje čezmejnega skupnega življenja in delovanja, upoštevajoč globalne tendence. Ta čas, ko se odnos med globalnim in lokalnim postavlja na novo, se je pomembno nasloniti na izkušnje mirovnih revolucij v Evropi konec prejšnjega stoletja. Za izhodišče so si avtorji manifesta vzeli rešitve iz demokratičnega prelomnega časa 80. let 20. stoletja, še zlasti pa po padcu železne zavese, ki so jih koncipirala ekološka, pacifistična in demokratična gibanja.

Za solidarno
sodelovanje
v regiji

Za zglede in predhodnike so si avtorji izbrali med drugim Helsinški Citizens' Assembly (HCA), vseevropska gibanja državljanov in koncepte za Evropo regij italijanskega politika, vizionarja Alexandra Langerja. Inicijativa Manifest Alpe-Jadran je blizu zamisel "glokalne" perspektive, ki povezuje lokalno dimenzijo z nacionalno, evropsko in globalno. Zavzema se za mir, kulturno izmenjavo in skupno življenje na ozemlju, ki je bilo prizorišče najtrših bojov v tako imenovani veliki vojni prav v regiji Alpe-Jadran.

Kaj prinaša Manifest Alpe-Jadran? Šest točk "za mirno Evropo", katere laboratorij lahko postane regija Alpe-Jadran. Prva točka je spominjanje: človek naj izve resnico. Kot zapišejo, se moramo kot alp-

Naslovnico revije Slovenk in Slovencev na avstrijskem Štajerskem je oblikoval Matjaž Wenzel iz Milimeter studia.

Foto: Boris JAUŠOVEC

Meje nekoč in danes

Kako premaguje to mejno prepreko, sta urednika v uvodnem intervjuju vprašala relativno novega častnega konzula Slovenije v Gradcu Petra Merkscha. Merkscha, ki je odraščal dvojezično, se obregne ob avstrijske mejne kontrole, ki so že pred izbruhom covid-19 v imenu varnosti eliminirale notranjo šengensko mejo med Slovenijo in Avstrijo: "Nad vse bi pozdravil odpravo tovrstnega nadzora prečkanja meje."